

ระหว่าง

รับบท

ปรการมี

างสถิติ

รื่อง

ึกษา

เมล์มพันธ์

ณะที่

คตกับ

ปรซึ่ง

หัว

ทาง

มาณ

นัย

ษา

ง

ง

หว่าง

าผล

าแยก

ง

ง

ง

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียน

แผนกวิชา/คณะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ปีการศึกษา

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล ศึกษาเฉพาะ

กรณีโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

นางสาวมาณี อัยเจริญพงษ์

(MISS MAEE OUICHAROENPONG)

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์สมศรี เปี่ยมสมบูรณ์

2527

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล ศึกษาเฉพาะกรณี
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล
ประจำการปัจจุบันในปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของพยาบาล เพราะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินงาน
บรรลุวัตถุประสงค์ทางไว้อย่างดีที่สุด ประหยัดที่สุด และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อบุคคล
มีความพึงพอใจในงานแล้ว เขาจะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถด้วยความกระตือรือร้น
และขยันหมั่นเพียร ดังนั้นผู้บริหารที่ดีจะมุ่งหวังและได้ผลงานที่มีปริมาณสูง เป็นที่พอใจนี้
ไม่เพียงพอ ควรมุ่งให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเกิดความพึงพอใจในงาน มีความรักหน่วยงาน ทำงานด้วยความ
เต็มใจ มีน้ำใจและปฏิบัติต่อกันอย่างอบอุ่น และถ้าผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานสูงย่อม
นำไปสู่ผลงานดี และเมื่อผลงานดีย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

สมมุติฐานในการศึกษา ลักษณะงาน ลักษณะหัวหน้าตึก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน
ร่วมงานและสวัสดิการ ที่นำมาใช้เป็นตัวชี้ (indicator) เพื่อวัดความพอใจร่วมในการ
ปฏิบัติงานนั้น น่าจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสถานภาพและปัจจัยทางวัฒนธรรม คือ ระดับการ
ศึกษา ระยะเวลาการทำงาน สภาพสมรส เกียรติภูมิวิชาชีพ และการปรับปรุงตนเอง

การศึกษานี้อาศัยทฤษฎีความพึงพอใจที่ยอมรับกันแพร่หลายคือ ทฤษฎีจูงใจ - คำจูง
(The Motivation Hygiene Theory) หรือเรียกว่า ทฤษฎีองค์ประกอบคู่ (Two -
Factor Theory) หมายถึง ทฤษฎีความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของ Frederick Herzberg
นอกจากนี้ยังอาศัยทฤษฎีการบริหารงานพยาบาลด้านต่าง ๆ มาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สมมติตัวอย่างแบบขั้นภูมิของพยาบาลประจำการทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยโดยตรง

จากผลการศึกษารูปไถว่า ในด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างพยาบาลที่ใช้ศึกษามีระดับการศึกษา อนุปริญญาพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์มากที่สุด รองลงมาคือ ปริญญาตรี ประกาศนียบัตร และปริญญาโท สถานภาพในคานระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบส่วนมากมีอายุการทำงาน 7 - 12 ปี รองลงมาคือ 1 - 6 ปี และ 14 - 20 ปี ในด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติกิจวัตรวิชาชีพพยาบาลมีความเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมากที่สุด ในด้านทัศนคติการปรับปรุงตนเองมีความเห็นอยู่ในเกณฑ์สูงมากที่สุด ในด้านแผนกที่ทำงาน มีผู้ตอบอยู่ในแผนกต่าง ๆ มีจำนวนใกล้เคียงกัน ในคานการขยายหน่วยงาน มีพยาบาลที่ไม่คิดจะย้ายหน่วยงานมากกว่าผู้ที่คิดจะขยาย และกลุ่มผู้ที่คิดจะย้ายหน่วยงานปรากฏว่า กลุ่มที่ขยายไปอยู่หน่วยงานอื่น ๆ ภายใในโรงพยาบาลมีมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ที่จะไปประกอบอาชีพใหม่ และตอนที่สองเป็นการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย ปรากฏว่า สมองสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ตัวแปรทางด้านสถานภาพ และตัวแปรทางวัฒนธรรมต่างก็มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล ดังนี้

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานในระดับสูง คือ พยาบาลระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานในระดับต่ำคือ พยาบาลระดับปริญญาโท

ระยะเวลาการทำงานกับความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานในระดับสูง คือ ผู้ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 1 - 6 ปี และกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานในระดับต่ำคือ ผู้ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 14 - 20 ปี

สภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานในระดับสูง คือ พยาบาลที่สมรสแล้ว และกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานต่ำคือ คนโสด

เกียรติภูมิวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานในระดับสูง คือ ผู้ที่มีทัศนคติในเกียรติภูมิวิชาชีพปานกลาง และกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานต่ำ คือผู้ที่มีทัศนคติในเกียรติภูมิวิชาชีพต่ำ

การปรับปรุงตนเองมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือกลุ่มที่มีความพึงพอใจรวมในการปฏิบัติงานใน

ระดับสูง คือพยาบาลกลุ่มที่มีแนวคิดในการปรับปรุงตนเองในระดับสูง และกลุ่มที่มีความพึงพอใจ
รวมในการปฏิบัติงานในระดับต่ำคือ พยาบาลกลุ่มที่มีแนวคิดในการปรับปรุงตนเองในระดับต่ำ
และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับมิตีย่อยของตัวแปรตามเพื่อ
เป็นการศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น พบว่า

กลุ่มพยาบาลที่มีระดับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรมีความพึงพอใจในลักษณะงาน
ในระดับสูง มากที่สุด และพยาบาลระดับอนุปริญญามีความพึงพอใจในลักษณะงานในระดับต่ำ

กลุ่มพยาบาลที่มีอายุการทำงานระหว่าง 14 - 20 ปี มีความพึงพอใจในลักษณะ
งานอยู่ในระดับสูง และกลุ่มที่มีอายุการทำงาน 7 - 13 ปี คือกลุ่มที่มีความพึงพอใจในลักษณะ
งานอยู่ในระดับต่ำ

กลุ่มพยาบาลที่มีอายุการทำงานระหว่าง 7 - 13 ปี มีความพึงพอใจในลักษณะผู้
บังคับบัญชาในระดับสูง และกลุ่มที่มีอายุการทำงานระหว่าง 14 - 20 ปี มีความพึงพอใจใน
ลักษณะผู้บังคับบัญชาในระดับต่ำ

พยาบาลโสดมีความพึงพอใจในลักษณะงานอยู่ในระดับสูง ส่วนผู้ที่สมรสแล้วมีความ
พึงพอใจในลักษณะงานอยู่ในระดับต่ำ

พยาบาลที่มีทัศนคติในเกียรตินิยมวิชาชีพของตนเองในระดับสูง มีความพึงพอใจใน
ลักษณะงานอยู่ในระดับสูง ส่วนความพึงพอใจในลักษณะงานในระดับต่ำ คือกลุ่มที่มีทัศนคติใน
เกียรตินิยมวิชาชีพในระดับปานกลาง

พยาบาลกลุ่มที่มีแนวคิดในการปรับปรุงตนเองสูงมีระดับความพึงพอใจในลักษณะ
งานสูง และกลุ่มที่มีแนวคิดในการปรับปรุงตนเองปานกลางมีระดับความพึงพอใจในลักษณะงาน
ในระดับต่ำ